
Rixtus Zondag

MINNEORD

ESPEN ZONDAG

Min kjære far og kollega døde 23. februar 2026, 91 år gammel.

Han ble født i Groningen i 1934 og vokste opp i Scherpenzeel, en liten landsby i Friesland. Hans far var fastlege der og drev også apotek med sin kone Annie.

Rixtus studerte medisin i Groningen, der han traff sin store kjærlighet Sidsel. Han ble ferdig lege i 1963. De giftet seg og fikk tre barn: meg, Morten og Anne. De flyttet til Norge i 1967.

Pappa ble etter hvert meget betatt av Norge, og allerede i studietiden jobbet han som gartner ved Ullevål sykehus i feriene. Han arbeidet også som sommervikar på det gamle Lier-asylet hos professor Odd Lingjærde. Han fullførte distrikturnus på Jessheim i 1967. Etter hvert fulgte han i sin fars fotspor og ble fastlege på Nøtterøy. Der jobbet han som fastlege til han gikk av med pensjon 72 år gammel. I en periode jobbet jeg i hans praksis.

Rixtus var en meget populær lege. Den gangen var det bare 2–3 fastleger på Nøtterøy. Nå er de 18. Han drev nok kontoret på en spesiell måte, med åpen kontortid. Alle som kom inn døren innen klokken 12, kom videre inn til legen. Det var ikke snakk om tre måneders ventetid. Timebestillinger var forbeholdt kveldskontoret, som han hadde hver tirsdag. Venteværelset var ofte fullt, med livlige samtaler mellom pasientene.

Han var nok en meget åpen lege. Med det mener jeg at han ikke bare var interessert i tradisjonell medisin, men også kunne vurdere alternative behandlingsformer. Han hadde satt seg godt inn i Nitter-kuren, som var en velkjent alternativ kreftbehandling på den tiden. Det er tvilsomt om kuren egentlig var effektiv, men gjennom sin åpenhet ga nok far håp og emosjonell støtte til mange pasienter i den gruppen.

Mange av fars pasienter var rusmisbrukere. Han opplevde et stort press om å forskrive B-preparater, og kunne kanskje – sett i ettertid – være litt liberal med reseptblokka.

Rixtus var tillitsvalgt for Praktiserende Spesialisters Landsforening i Vestfold og engasjerte seg sterkt i det. Min far ble et slags forbilde for meg som lege, men jeg husker at jeg tenkte at jeg ikke ønsket å ende opp med like lange arbeidsdager. Han kunne sitte i mange timer om kvelden med administrasjon, og pasientene kunne kontakte ham når som helst på døgnet.

Det var nok spennende å være fastlege på den tiden. Han kjente lokalbefolkningen godt og hadde kjennskap til hele familien til pasienten. På den måten var han den gode, gamle huslegen.

Pappa, hvil i fred.

Publisert: 3. juni 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.0386
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.